

ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ МОЗКОВИЙ ІНСУЛЬТ

Сабадош Мар'яна Володимирівна

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кафедра фізичної реабілітації

Вступ. Інсульт займає 1-ше місце серед причин стійкої втрати працездатності — 53%. Кількість випадків інсульту у працездатних пацієнтів неухильно зростає. 80% хворих, які перенесли інсульт, стають інвалідами, 20% серед них потребують стороннього догляду. Лише 20 % хворих після ішемічного інсульту зберігають працездатність.

Ефективність застосування не всіх різноманітних методик фізичної реабілітації після інсульту є науково обґрунтованими. Вітчизняні дослідження в основному висвітлюють стандартні і не новітні програми фізичної реабілітації, які спрямовані на профілактику виникнення ускладнень, і на відновлення вже втрачених функцій.

Мета дослідження. Аналізувати вплив фізичної терапії на активність повсякденного життя у пацієнтів після перенесеного інсульту.

Результати досліджень. Визначення рівня самообслуговування здійснювалося за допомогою шкали Бартела на початку лікування і на 20 день реабілітаційного курсу. Оцінка рівня повсякденної активності проводилася за сумою балів, визначених у хворого по кожному з розділів тесту. Пацієнти були розділені на 3 групи, рандомізовані за статтю, віком, ступенем спастичності та за рівнем побутової адаптації 35 - 65 балів (за шкалою Бартела).

Результати фізіотерапевтичного лікування пацієнтів до та після лікування (38 осіб) представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка показників активності повсякденної життєдіяльності при проведенні фізичної терапії (за шкалою Бартела)

Кількість пацієнтів	Показники шкали Бартела	
	До лікування	Після лікування
1 група (n=10)	35 – 45 (39,1)	35 – 45 (42,5)
2 група (n=21)	45 – 55 (48,5)	55 – 65 (56,2)
3 група (n=7)	55 – 65 (60,0)	75 – 85 (80,0)

Вивчення отриманих даних показує, що під впливом проведеного лікувального комплексу у 10 пацієнтів ступінь побутової адаптації зберігалася на колишньому рівні, 21 особи відзначали деяке збільшення обсягу самообслуговування в межах вираженої залежності (до 60 балів). У 7 пацієнтів спостерігалася істотне поліпшення побутової адаптації в межах помірної залежності (61- 90 балів).

Середній бал до початку лікування у хворих 1 групи становив $39,1 \pm 2,2$ бали, а після проходження курсу фізичної терапії зріс до $42,5 \pm 2,1$ балів. У хворих 2 групи спостерігалась краща динаміка. При першому обстеженні середній бал становив $48,5 \pm 1,9$, а після проходження курсу фізичної терапії - $56,2 \pm 0,9$ балів, що свідчить про більш ефективний вплив на відновлення навичок самообслуговування і мобільності засобів фізичної реабілітації. Відповідно у 3 групі хворих спостерігалось істотне поліпшення побутової адаптації, де середній бал до проходження терапії становив $60,0 \pm 1,2$ бала, а після комплексної фізичної терапії $80,0 \pm 1,2$ бала.

Аналіз проведеного дослідження свідчить, що застосування комплексної фізичної терапії сприяє збільшенню обсягу самообслуговування від вираженого до помірного ступеня залежності.

Застосування індексу Бартела для контролю ступеня побутової адаптації та відновлення втрачених функцій дозволяє об'єктивно оцінювати ефективність реабілітаційного процесу.

Позитивна динаміка після однократного курсу відновлювальної фізичної терапії вселяє певний оптимізм, що повторні курси реабілітаційного лікування, що включають комплексний фізіотерапевтичний вплив, сприятимуть підвищенню рівня соціально-побутової адаптації та поліпшення якості життя постінсультних пацієнтів.

Висновки. Спастичність є частим ускладненням після інсульту, значно обмежує якість життя та перебіг відновного періоду хворих після перенесеного інсульту. Аналіз проведеного дослідження свідчить, що застосування комплексної фізичної терапії сприяє збільшенню обсягу самообслуговування від вираженого до помірного ступеня залежності за шкалою Бартела.

Література.

1. Агафонов С. Функціональний стан осіб другого зрілого віку, які перенесли ішемічний мозковий інсульт, на першому етапі раннього відновного періоду / Станіслав Агафонов // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є.Пристапи. - Л., 2014. - Вип.18, т.3. - С.4-6.
2. Білянський О. Основні засади післяінсультної реабілітації / Олег Білянський // Фізична реабілітація.-2010. Т. 1, № 1. - С.5-10.
3. Кальонова І. Сучасні методи реабілітації хворих з ішемічним інсультом / Ірина Кальонова, Наталія Варвінська // Фізична реабілітація - здобутки, проблеми, перспективи: матеріали Всеукр. наук. конф. -Л., 2009. - С. 43- 47.
4. Христова Т.С. Відновлення рухової функції хворих зрілого віку після інсульту засобами фізичної реабілітації / Христова Т.С.// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2013. -№2. - С.87 -91.